

ILIE-ȘTEFAN RĂDULESCU

Erori

în folosirea semnelor de punctuație și de ortografie în limbajul cotidian

EXEMPLE COMENTATE ȘI CORECTATE

„1 Martie” sau „1 martie”?
„Școala, e sufletul națiunii”
sau „Școala e sufletul națiunii”?
„Bine tată, ...” sau „Bine, tată, ...”?
„Dl. Andrei Pleșu” sau „Dl Andrei Pleșu”?
„Ponta vs. Antonescu” sau „Ponta vs Antonescu”?
„Între anii 2001-2004” sau „... 2001 și 2004”?
„Mișcare anti-reformă” sau „... antireformă”?
„Primvicepreședinte” sau „Prim-vicepreședinte”?
„Nici o problemă” sau „Nicio problemă”?
„Cluj Napoca” sau „Cluj-Napoca”?
„D’ale lui Mitică” sau „D-ale lui...”?
„Național Liberal” sau
„Național-Liberal”?
„Jurnalul Național” sau
„... național”?

CORINT
BOOKS

*În memoria
fostului meu învățător,
Mihail Elefterescu,
care mi-a cultivat respectul
pentru limba română*

SUMAR

CUVÂNT-ÎNAINTE	17
ABREVIERI ȘI SEMNE	19
I. ERORI ÎN FOLOSIREA VIRGULEI (SEMN DE PUNCTUAȚIE).....	21
1. Introducerea, greșită, a virgulei între subiectul simplu (cu sau fără determinări) și predicatul verbal (simplu sau complex).....	21
2. Introducerea, greșită, a virgulei între subiectul simplu (cu sau fără determinări) și predicatul nominal (complex nonverbal)/predicativa conjuncțională	23
3. Introducerea, greșită, a virgulei între subiectul multiplu (cu sau fără determinări) și predicatul verbal (simplu sau complex).....	24
4. Introducerea, greșită, a virgulei între subiectul multiplu (cu sau fără determinări) și predicatul nominal (complex nonverbal).....	26
5. Introducerea, greșită, a virgulei între propoziția subiectivă și regenta sa	28
6. Introducerea, greșită, a virgulei înainte și/sau după atributul substantival în N (falsă apozitie).....	29
7. Introducerea, greșită, a virgulei între un toponim regent și atributul său substantival, neizolat.....	31
8. Introducerea, greșită, a virgulei între complementul direct și regentul său verbal.....	32
9. Introducerea, greșită, a virgulei între propoziția completivă directă și regenta sa.....	32
10. Introducerea, greșită, a virgulei între complementul prepozițional și regentul său verbal.....	33
11. Introducerea, greșită, a virgulei după pronumele relativ „care” (conector) și restul, neizolat, al propoziției atributive relative.....	34
12. Introducerea, greșită, a virgulei înaintea pronumelui relativ „care”/a conjuncției „că”, conector al propoziției atributive relative/conjuncționale neizolate.....	35
13. Introducerea, greșită, a virgulei, în locul blancului, între părți de vorbire juxtapuse, neizolate.....	36
14. Introducerea, greșită, a virgulei între adverbul de opoziție „ba” și expresia „mai mult”	37

15. Introducerea, greșită, a virgulei între adverbul „adică” / „și anume” și restul, neizolat, al propoziției apozitive	37
16. Introducerea, greșită, a virgulei după conjuncția temporală „când” / adverbul modalizator „parcă”, neizolate de restul propoziției	38
17. Introducerea, greșită, a virgulei între cuvintele, neizolate, ale unor expresii adverbiale/prepoziții compuse corelative.....	39
18. Introducerea, greșită, a virgulei înaintea semiadverbului de întărire „și”, neizolat în propoziție	40
19. Introducerea, greșită, a virgulei înaintea conjuncției coordonatoare copulative „și” (necorelativă), conector în propoziție și frază.....	41
20. Introducerea, greșită, a virgulei după conjuncția coordonatoare copulativă „și”, neizolată, conector în propoziție și frază.....	43
21. Introducerea, greșită, a virgulei după conjuncția coordonatoare adversativă „dar” / „însă” / „ci” și locuțiunea conjuncțională „numai că”, neizolate de restul propoziției.....	44
22. Introducerea, greșită, a virgulei la stânga conjuncției coordonatoare adversative „însă” (când aceasta, urmată de virgulă, nu coordonează, ci încheie un grup sintactic nominal).....	46
23. Introducerea, greșită, a virgulei înainte și după conjuncția coordonatoare adversativă „însă”, situată în interiorul propoziției	48
24. Introducerea, greșită, a virgulei înaintea conjuncției coordonatoare disjunctive (necorelative) „sau” / „ori”	51
25. Introducerea, greșită, a virgulei după conjuncția coordonatoare disjunctivă „sau”, neizolată de restul propoziției.....	54
26. Introducerea, greșită, a virgulei între conjuncția coordonatoare concluzivă „deci” / „așadar” / „(care)vasăzică” (situată la începutul propoziției) și restul, neizolat, al acesteia.....	54
27. Introducerea, greșită, a virgulei înainte și/sau după conjuncția coordonatoare concluzivă „deci”, situată în interiorul propoziției.....	56
28. Introducerea, greșită, a virgulei înainte și/sau după adverbul „totuși”, situat în interiorul propoziției.....	57
29. Introducerea, greșită, a virgulei după locuțiunea conjuncțională coordonatoare concluzivă „așa (astfel) că” / „prin (drept) urmare”, neizolată de restul propoziției	58
30. Introducerea, greșită, a virgulei înaintea conjuncției subordonatoare „că”, având rol conector al unor propoziții neizolate de regentul lor.....	59
31. Introducerea, greșită, a virgulei după conjuncția subordonatoare „că” / „fiindcă” / „deoarece” și locuțiunea conjuncțională „pentru că”, neizolate de restul propoziției.....	60
32. Introducerea, greșită, a virgulei între conjuncția subordonatoare „când” / locuțiunea conjuncțională „în timp ce” și restul, neizolat, al propoziției.....	61
33. Introducerea, greșită, a virgulei, în locul punctului, în marcarea orei și a minutelor unei zile.....	62
34. Introducerea, greșită, în locul liniei de pauză, a virgulei sau, în locul virgulei, a liniei de pauză în marcarea, parantetică, a unei izolări apozitive etc.	63
35. Introducerea, greșită, a virgulei înaintea abrevierii adverbiale „etc.” / ș.a.m.d.” (neurmată de un al doilea „etc.” / ș.a.m.d.”).....	64
36. Intercalarea, greșită, în rostire, între cuvinte real/fals cacofonice, a cuvântului „virgulă”	65

37. Omiterea virgulei în izolarea apozitiei simple: nume de persoane sau de instituții	68
38. Omiterea virgulei în izolarea apozitiei simple: profesii, titluri, identități	70
39. Omiterea virgulei în izolarea apozitiei simple: date calendaristice sau toponimice	72
40. Omiterea virgulei în izolarea apozitiei simple: calificative, aprecieri, explicații	73
41. Omiterea virgulei în izolarea apozitiei complexe	75
42. Omiterea virgulei în izolarea apozitiei multiple	76
43. Omiterea virgulei în izolarea propoziției apozitive	77
44. Omiterea virgulei în izolarea unor construcții incidente simple sau dezvoltate (grupuri sintactice)	78
45. Omiterea virgulei în izolarea unor construcții incidente propoziționale sau frastice	79
46. Omiterea virgulei în izolarea unor construcții incidente vocative	81
47. Omiterea virgulei în izolarea unor construcții incidente fără rol semantic (automatismele verbale)	82
48. Omiterea virgulei în marcarea juxtapunerii unor părți de propoziție (grupuri sintactice)	83
49. Omiterea virgulei în marcarea juxtapunerii unor propoziții	84
50. Omiterea virgulei în izolarea atributului substantival (cu sau fără determinări)	85
51. Omiterea virgulei în izolarea atributului adjectival (cu sau fără determinări)	90
52. Omiterea virgulei în izolarea propoziției atributive relative (cu sau fără determinări)	92
53. Omiterea virgulei în izolarea atributului verbal gerunzial (cu sau fără determinări)	93
54. Omiterea virgulei în marcarea elipsei unui verb predicativ, copulativ sau auxiliar pasiv	94
55. Omiterea virgulei în izolarea complementului prepozițional (cu sau fără determinări)	95
56. Omiterea virgulei în izolarea circumstanțialului de loc (cu sau fără determinări)	97
57. Omiterea virgulei în izolarea circumstanțialului de timp (cu sau fără determinări)	99
58. Omiterea virgulei în izolarea propoziției circumstanțiale temporale (cu sau fără determinări)	101
59. Omiterea virgulei în izolarea circumstanțialului de cauză (cu sau fără determinări)	103
60. Omiterea virgulei în izolarea propoziției circumstanțiale cauzale (cu sau fără determinări)	104
61. Omiterea virgulei în izolarea circumstanțialului de scop (final) (cu sau fără determinări)	106
62. Omiterea virgulei în izolarea propoziției circumstanțiale de scop (finale) (cu sau fără determinări)	107
63. Omiterea virgulei în izolarea circumstanțialului de mod/cantitativ/ (complement) comparativ (cu sau fără determinări)	108
64. Omiterea virgulei în izolarea circumstanțialului concesiv (cu sau fără determinări)	111

65. Omiterea virgulei în izolarea propoziției circumstanțiale concesive (cu sau fără determinări).....	112
66. Omiterea virgulei în izolarea circumstanțialului condițional (cu sau fără determinări).....	113
67. Omiterea virgulei în izolarea propoziției circumstanțiale condiționale (cu sau fără determinări)	114
68. Omiterea virgulei în izolarea circumstanțialului de relație (cu sau fără determinări).....	117
69. Omiterea virgulei în izolarea circumstanțialului instrumental (cu sau fără determinări).....	118
70. Omiterea virgulei în izolarea propoziției circumstanțiale instrumentale....	119
71. Omiterea virgulei în izolarea circumstanțialului cumulativ (cu sau fără determinări).....	120
72. Omiterea virgulei în izolarea circumstanțialului de excepție (cu sau fără determinări).....	121
73. Omiterea virgulei în izolarea circumstanțialului opozițional (cu sau fără determinări).....	122
74. Omiterea virgulei în izolarea propoziției circumstanțiale opoziționale.....	123
75. Omiterea virgulei dinaintea locuțiunii coordonatoare copulative „precum și” / „ca și”	124
76. Omiterea virgulei dinaintea conjuncției coordonatoare copulative, cu valoare adversativă, „și”	126
77. Omiterea virgulei dinaintea celei de-a doua conjuncții coordonatoare copulative (perechi corelative) „și” / „nici” (în construcții pozitive sau negative cu sens cumulativ).....	128
78. Omiterea virgulei dinaintea conjuncției coordonatoare adversative „iar” ..	130
79. Omiterea virgulei dinaintea conjuncției coordonatoare adversative „dar” / „însă”	132
80. Omiterea virgulei după conjuncția coordonatoare adversativă „însă” (la final de grup sintactic) / „or” (la nivel transfrastic)	134
81. Omiterea virgulei dinaintea conjuncției coordonatoare adversativ-opo- zitive „ci”	135
82. Omiterea virgulei dinaintea celei de-a doua conjuncții coordonatoare disjunctive/alternative (perechi corelative) „ba” / „ori”	136
83. Omiterea virgulei dinaintea celui de-al doilea/al treilea „etc.”, juxtapus(e) primului.....	137
84. Omiterea virgulei dinaintea conjuncției coordonatoare copulative core- lative „ci și” / „dar și” (cu element corelativ eliptic sau nu)	138
85. Omiterea virgulei dinaintea conjuncției coordonatoare copulative core- lative „cât și”	139
II. ERORI ÎN FOLOSIREA PUNCTULUI	141
A. SEMN DE PUNCTUAȚIE	141
1. Introducerea, greșită, a punctului după ghilimelele finale care închid o comunicare independentă enunțiativă (la sfârșitul vorbirii directe sau al unui citat).....	141
2. Introducerea, superfluă, a punctului după ghilimelele finale care închid o comunicare independentă interogativă (la sfârșitul vorbirii directe sau al unui citat).....	144

3. Introducerea, superfluă, a punctului după ghilimelele finale care închid o comunicare independentă exclamativă (la sfârșitul vorbirii directe sau al unui citat).....	145
4. Introducerea, greșită, a punctului după paranteze, când acestea închid o comunicare independentă	146
5. Introducerea, superfluă, a punctului după punctele de suspensie (la sfârșitul vorbirii directe sau al unui citat cu caracter independent)	147
6. Introducerea, greșită, a punctului înaintea ghilimelelor care închid un citat integrat într-o comunicare independentă.....	148
B. SEMN DE ORTOGRAFIE	149
1. Introducerea, superfluă, a punctului după formele abreviate ale unor termeni și formule de adresare și referire (care mențin finala bazei)	149
2. Introducerea, superfluă, a punctului după formele abreviate ale unor termeni împrumutați din latina savantă	151
3. Introducerea, superfluă, a punctului după formele abreviate ale unor substantive (termeni generici, unități de măsură, grade militare etc.)	153
4. Omiterea punctului de la sfârșitul formelor abreviate ale unor substantive comune sau proprii (titluri științifice, grade militare, nume de persoane etc.)	154
5. Omiterea punctului de la sfârșitul formelor abreviate ale unor pronume și locuțiuni pronominale de politețe	155
6. Omiterea punctului de la sfârșitul formei abreviate a locuțiunii adverbiale „et cetera” / (lat.) „et caetera”	156
7. Omiterea punctului de la sfârșitul formei abreviate a prepoziției „pentru” ..	157
III. ERORI ÎN FOLOSIREA A DOUĂ PUNCTE (SEMN DE PUNCTUAȚIE)	159
1. Omiterea a două puncte înaintea vorbirii directe legate	159
2. Omiterea a două puncte înaintea unei precizări apozitive	160
IV. ERORI ÎN FOLOSIREA GHILIMELELOR (SEMN DE PUNCTUAȚIE)	161
1. Utilizarea, aberantă, în rostire, a expresiei „în(tre) ghilimele”	161
2. Utilizarea, greșită, a aceluiași tip de ghilimele într-un citat aflat în alt citat..	162
3. Utilizarea, redundantă, a unor mijloace de subliniere într-un text inclus deja între ghilimele	163
4. Omiterea ghilimelelor în reproducerea unui citat sau a denumirii unor instituții, publicații etc.....	164
V. ERORI ÎN FOLOSIREA LINIEI DE PAUZĂ (SEMN DE PUNCTUAȚIE)	166
1. Introducerea, superfluă, a liniei de pauză parantetice atunci când aceasta nu se justifică	166
2. Omiterea liniei de pauză în izolarea unei construcții apozitive	167
3. Omiterea liniei de pauză în marcarea elipsei unui verb predicativ, copulativ sau auxiliar pasiv	168
4. Omiterea liniei de pauză în izolarea unor atribute, apozității și construcții incidente.....	169

VI. ERORI ÎN FOLOSIREA CRATIMEI	171
A. SEMN DE PUNCTUAȚIE	171
1. Introducerea, greșită, a cratimei, în locul conjuncției „și”, între numerale scrise cu cifre/alte cuvinte (indicând limitele unui interval de timp, ale unei distanțe etc.) precedate de prepoziția „între”/„dintre ”	171
2. Introducerea, greșită, a cratimei, în locul prepoziției (compuse) „(până) la” între numerale scrise cu cifre/alte cuvinte (indicând limitele unui interval de timp, ale unei distanțe etc.), precedate de prepoziția „de la”	173
B. SEMN DE ORTOGRAFIE	174
1. Introducerea, greșită, a cratimei în structura sudată a unor substantive compuse (cu elemente de compunere), nume de lucruri	174
2. Introducerea, greșită, a cratimei în structura sudată a unor substantive compuse (cu elemente de compunere), nume de ființe	179
3. Introducerea, greșită, a cratimei în structura sudată a unor substantive compuse (cu cuvinte întregi), nume de lucruri	182
4. Introducerea, greșită, a cratimei între unele substantive (comune sau proprii) și articolul lor hotărât enclitic	183
5. Introducerea, greșită, a cratimei între radicalul/tema unor substantive comune și desinența lor de plural (urmată sau nu de articolul enclitic)	186
6. Introducerea, greșită, a cratimei înăuntrul formelor abreviate discontinue ale unor termeni simpli de adresare și de referire	188
7. Introducerea, greșită, a cratimei înăuntrul formelor abreviate discontinue ale unor termeni generici toponimici/termeni onomastici simpli	190
8. Introducerea, greșită, a cratimei în structura formelor abreviate discontinue ale unor termeni simpli denumind grade militare	192
9. Introducerea, greșită, a cratimei înăuntrul unor adjective compuse (cu elemente de compunere) sudate, variabile, din domeniul politic și militar ..	193
10. Introducerea, greșită, a cratimei înăuntrul unor adjective compuse (cu elemente de compunere) sudate, variabile, din domeniul social-economic și comercial	197
11. Introducerea, greșită, a cratimei înăuntrul unor adjective compuse (cu elemente de compunere) sudate, din domeniul cultural-educativ și jurnalistic	199
12. Introducerea, greșită, a cratimei înăuntrul unor adjective compuse (cu elemente de compunere) sudate, din domeniul moral-juridic și psihologic ..	201
13. Introducerea, greșită, a cratimei înăuntrul unor adjective compuse (cu elemente de compunere) sudate, variabile, din domeniul medical, turistic și sportiv	203
14. Introducerea, greșită, a cratimei înăuntrul unor adjective compuse (cu elemente de compunere), invariabile	205
15. Introducerea, greșită, a cratimei înăuntrul unor adjective compuse (cu cuvinte întregi) sudate, variabile și invariabile	206
16. Introducerea, greșită, a cratimei în structura sudată a unor adjective pronominale nehotărâte/negative compuse	208
17. Introducerea, greșită, a cratimei în structura sudată a unor verbe predicative compuse (cu elemente de compunere)	208
18. Introducerea, greșită, a cratimei în structura unor verbe auxiliare/copulative simple	209
19. Introducerea, greșită, a cratimei în structura unor verbe predicative monosilabice (conjuncte sau nu cu pronume personale)	210

20. Introducerea, greșită, a cratimei în structura unor adverbe compuse (cu elemente de compunere sau cuvinte întregi) sudate.....	210
21. Introducerea, greșită, a cratimei înăuntrul unor conjuncții monosilabice (omofone cu grupuri de cuvinte conjuncte)	211
22. Introducerea, greșită, a cratimei, în locul blancului, în structura unor substantive proprii compuse, cu caracter topic.....	212
23. Introducerea, greșită, a cratimei, în locul blancului, între componentele unui grup liber de cuvinte.....	213
24. Introducerea, greșită, a cratimei, în locul blancului, în structura unor locuțiuni adjectivale/ adverbiale.....	214
25. Introducerea, greșită, a cratimei, în locul blancului, în structura unor locuțiuni pronominale de politețe	215
26. Introducerea, greșită, a cratimei, în locul blancului, între articolul posesiv (morfemul genitival) și numeralul ordinal (cifric).....	216
27. Introducerea, improprie, a cratimei, în locul liniei de pauză, în scrierea unor compuse cu structură complexă, substantivală/ adjectivală	216
28. Omiterea cratimei înăuntrul unor substantive compuse, sudate greșit	217
29. Omiterea cratimei delimitative (la dreapta) a unor elemente de compunere din structura eliptică a unor compuse adjectivale	218
30. Omiterea cratimei din structura unor adjective compuse propriu-zise, sudate greșit	219
31. Omiterea cratimei din structura formei abreviate a unor pronume de politețe compuse, sudate greșit	220
32. Omiterea cratimei înăuntrul unui grup de cuvinte conjuncte (formând o structură monosilabică, eventual omofonă), sudate greșit	220
33. Omiterea cratimei în legarea a două cuvinte conjuncte polisilabice, sudate greșit.....	222
34. Omiterea cratimei din structura unor locuțiuni adverbiale, sudate greșit ..	223

VII. ERORI ÎN FOLOSIREA BLANCULUI (SEMN DE ORTOGRAFIE)...

1. Introducerea, greșită, a blancului în structura, sudată, a unor substantive compuse (cu elemente de compunere), nume de lucruri	224
2. Introducerea, greșită, a blancului între elementele de compunere și substantivele compuse (cu cratimă) din structura unor substantive complexe, nume de ființe	225
3. Introducerea, greșită, a blancului în structura, sudată, a unor adjective compuse (cu elemente de compunere), variabile.....	226
4. Introducerea, greșită, a blancului în structura, sudată, a unor adjective compuse (cu elemente de compunere), invariabile	226
5. Introducerea, greșită, a blancului în structura, sudată, a unor adjective compuse (cu cuvinte întregi), variabile	227
6. Introducerea, greșită, a blancului în structura, sudată, a unor adjective pronominale negative compuse	228
7. Introducerea, greșită, a blancului în structura, sudată, a unor pronume negative compuse	231
8. Introducerea, greșită, a blancului în structura, sudată, a unor locuțiuni pronominale de politețe/substantive proprii cu caracter ecleziastic	232
9. Introducerea, greșită, a blancului în structura, sudată, a unor verbe compuse.....	233
10. Introducerea, greșită, a blancului în structura, sudată, a unor adverbe compuse	234

11. Introducerea, greșită, a blankului în componenta substantivală, sudată, a unor locuțiuni adverbiale/adjectivale.....	236
12. Introducerea, greșită, a blankului înăuntrul unor conjuncții compuse ori în componenta adverbială compusă, sudată, a unor locuțiuni prepoziționale/conjuncționale	236
13. Introducerea, greșită, a blankului, în locul cratimei, în structura unor substantive compuse (cu cuvinte întregi), nume de lucruri.....	237
14. Introducerea, greșită, a blankului, în locul cratimei, în structura unor substantive compuse (cu cuvinte întregi), nume de ființe.....	241
15. Introducerea, greșită, a blankului, în locul cratimei, în structura unor substantive proprii compuse, nume topice (termeni teritorial-administrativi și geografici).....	245
16. Introducerea, greșită, a blankului, în locul cratimei, între termenii legați ai unor substantive compuse, grade de rudenie	248
17. Introducerea, greșită, a blankului, în locul cratimei, în structura abreviată a unor substantive compuse, grade militare	249
18. Introducerea, greșită, a blankului, în locul cratimei, în componenta adjectivală compusă a unor substantive proprii compuse, nume de instituții politice.....	250
19. Introducerea, greșită, a blankului, în locul cratimei, în structura unor adjective compuse (cu cuvinte întregi).....	252
20. Introducerea, greșită, a blankului, în locul cratimei, în componenta substantivală compusă a unor locuțiuni adjectivale/adverbiale.....	254
21. Introducerea, greșită, a blankului, în locul cratimei (semn de punctuație), între numerale cardinale marcând limitele unei aproximații cifrice....	255
22. Introducerea, greșită, a blankului, în locul cratimei, în structura unor adverbe compuse de natură temporală.....	255
23. Introducerea, greșită, a blankului, în locul cratimei, în structura unor adverbe latino-romanice și englezești	257
24. Introducerea, greșită, a blankului, în locul cratimei, între prepozițiile locuțiunii verbale „a avea de[-]a face”/locuțiunii adverbiale „de[-]a dreptul” sau „de[-]a moaca”	258
25. Introducerea, greșită, a blankului, în locul cratimei, între termenii legați ai unor locuțiuni/expresii adverbiale.....	259
26. Introducerea, greșită, a blankului, în locul liniei de pauză, în scrierea unor substantive compuse complexe	260
27. Omiterea blankului din structura unor locuțiuni pronominale de politețe/grupuri libere de cuvinte	261
28. Omiterea blankului din structura unor numerale adverbiale.....	262
29. Omiterea blankului dintre termenii liberi ai unor false îmbinări cu caracter adverbial	263
30. Omiterea blankului din structura unor locuțiuni adverbiale, sudate greșit ...	263

VIII. ERORI ÎN FOLOSIREA APOSTROFULUI (SEMN DE ORTOGRAFIE).....	265
1. Introducerea, greșită, a apostrofului, în locul cratimei, în cuvinte conjuncte... 265	265
2. Introducerea, superfluă, a apostrofului după apelative hipocoristice.....	266
3. Omiterea apostrofului în marcarea suprimării accidentale a unor cifre de la stânga unor ani de referință calendaristici	267
4. Omiterea apostrofului în marcarea dispariției accidentale a unor silabe dinăuntrul unor cuvinte	268

5. Omiterea apostrofului în marcarea dispariției accidentale a unor sunete de la dreapta unor cuvinte	268
IX. ERORI ÎN FOLOSIREA MAJUSCULEI (A LITEREI ÎNȚIALE MARI) (SEMN DE ORTOGRAFIE)	270
1. Utilizarea, greșită, a majusculei, în locul minusculei, în denumirile neoficiale ale unor instituții și clădiri publice ori ale unor funcții și calități (oricât de importante), inclusiv domeniile la care se referă funcțiile	270
2. Utilizarea, greșită, a majusculei, în locul minusculei, în denumirea unor manifestări cultural-artistice sau politice (care nu sunt unice) ori a unor sărbători laice sau religioase	275
3. Utilizarea, greșită, a majusculei, în locul minusculei, în cazul unor substantive, cu sens generic, care nu fac parte din numele proprii ale unor personaje sau entități administrativ-teritoriale ori geografice	276
4. Utilizarea, greșită, a majusculei (cu excepția celei a primului element din numele proprii compuse), în locul minusculei, fie în denumirea oficială a unor organisme de conducere și compartimente din instituții, precum și a unor titluri de publicații sau documente importante, fie în denumirea neoficială, lipsită de unicitate a acestora	278
5. Utilizarea, greșită, a majusculei, în locul minusculei, după anumite semne de punctuație, când acestea nu marchează sfârșitul unei comunicări	283
6. Utilizarea, greșită, a majusculei, în locul minusculei, în scrierea unor termeni de adresare și de referire	287
X. ERORI ÎN FOLOSIREA MINUSCULEI (A LITEREI ÎNȚIALE MICI) (SEMN DE ORTOGRAFIE)	289
1. Folosirea, greșită, a minusculei, în locul majusculei, în denumirea unor instituții și clădiri publice, precum și a unor domenii la care se referă funcțiile	289
2. Folosirea, greșită, a minusculei, în locul majusculei, în denumirea unor evenimente istorice majore, a unor sărbători laice ori religioase și a unor manifestări cultural-artistice sau politice	290
3. Folosirea, greșită, a minusculei, în locul majusculei, în primul element din numele proprii compuse sau numele unic care reprezintă denumirile organismelor de conducere și ale compartimentelor din instituții	292
4. Folosirea, greșită, a minusculei, în locul majusculei, în denumirea primului element component al unor documente de importanță internațională sau națională	293
5. Folosirea, greșită, a minusculei, în locul majusculei, în evocarea unor personaje religioase/ mitologice, precum și a pronumelor ori adjectivelor referitoare la divinitate	293
6. Folosirea, greșită, a minusculei, în locul majusculei, la începutul unei comunicări în vorbire directă sau la începutul unui citat precedate de două puncte	294
7. Folosirea, greșită, a minusculei, în locul majusculei, în denumirea termenilor generici juxtapuși – abreviați sau nu – ai unei adrese (oficiale sau particulare)	295
8. Folosirea, greșită, a minusculei, în locul majusculei, în denumirea unor locuțiuni pronominale de politețe	297
SURSE DE DOCUMENTARE (2012–2015)	299
BIBLIOGRAFIE ȘI SIGLE	301

CUVÂNT-ÎNAINTE

O maximă franțuzească spune că, pentru oricine, „cultura este ceea ce rămâne când am uitat totul”. Reflectând la acest adevăr, putem deduce, pe de o parte, că, dacă am fost buni la învățătură și avem o memorie de invidiat, ne paște șansa, pentru mai târziu, de a stoca cât mai multe cunoștințe utile; în caz contrar, această șansă nu ne prea surâde... Pe de altă parte, dacă, în existența noastră ulterioară, de adulți, ne declarăm mulțumiți de noi înșine, respectiv de ideile și deprinderile însușite pe băncile școlii, ne pândește inevitabil pericolul nu numai de a ne plafona, ci și de a fi depășiți de exigențele tot mai mari ale lumii contemporane.

Prefacerile adânci care au loc în societatea românească actuală se resimt, acut, atât în economie, cât și în viața politică, științifică și culturală, deci și în domeniul limbii literare, cu precădere în cel al vocabularului (structura gramaticală fiind mai conservatoare). Aceasta presupune ca, la nivelul enunțului, exprimarea orală să fie corectă, clară și la obiect, fără lungimi de prisos, fără clișee lexicale și expresii pleonastice, fără barbarisme sau elemente de argou, fără cuvinte improprii, dezacorduri gramaticale și confuzii semantice...

Exprimarea scrisă însă vine cu un surplus de cerințe legate de normele ortografice și de punctuație (în sens larg). Dacă te consideri un om cult, nu poți folosi la întâmplare semnele de punctuație și de ortografie, căci utilizarea lor arbitrară afectează și coerența mesajului,

și fizionomia frazei, bulversând sistemul de norme privind pauzele și intonația aferente construirii frazei...

Spre deosebire de volumele anterioare consacrate, separat, fie semnelor de punctuație, fie celor ortografice, lucrarea de față are meritul de a le trata împreună (aceiași semn grafic putând să fie și semn de punctuație, și semn de ortografie, după rolul pe care îl joacă sub raport sintactic și, respectiv, morfologic). Exemplele critice (selectate din presa scrisă și audiovizuală a ultimilor ani) – reprezentând aproximativ două sute de tipuri de erori în întrebuințarea semnelor de punctuație și de ortografie – aparțin, din păcate, câtorva sute de autori (nenumiți în carte) care, cei mai mulți, sunt posesori de titluri academice și fac parte din elita noastră intelectuală și politică...

Eminescu afirma – în secolul al XIX-lea – că „limba este un criteriu al culturii... și măsurariul civilizațiunii unui popor”, adevăr perfect valabil și astăzi când limba română se dovedește a fi oglinda fidelă a nivelului, precar, de cultură și civilizație la care ne aflăm...

Autorul

ABREVIERI ȘI SEMNE

adv.	- adverb; adverbial
cf.	- confer; conform
compl.	- complement
f.	- feminin
g.-d.	- genitiv-dativ
înv.	- învechit; ieșit din uz
lat.	- latinism; latină
pop.	- popular
m.	- masculin
n.	- neutru
n.-a.	- nominativ-acuzativ
pers.	- persoană; personal
reg.	- regional; regionalism
s.	- substantiv; substantival
v.	- vezi
vb.	- verb; verbal
[...]	- parantezele drepte încadrează pronunțarea sau transcrierea fonetică
<	- (unghi mai mic) înseamnă „provine din/de la”
/	- bara oblică separă variantele libere sau indică un raport de opoziție ori o alternativă
/.../	- barele oblice închid transcrierea fonetică a unei expresii
+	- semnul + (plus) marchează fie sudura într-o expresie compusă a două sau mai multe cuvinte, fie delimitarea într-un cuvânt a radicalului de flectiv
±	- semnul ± (plus sau minus) înseamnă „cu sau fără”

- „...” – ghilimelele încadrează citate, o vorbire directă, titluri de opere sau nume de instituții
- «...» – ghilimelele franceze se folosesc când în interiorul unui citat intervine alt citat
- = – semnul = (egal) semnifică o echivalență
- cifrele – disting între cuvintele-titlu omografe
- „la umăr”
- √ – semnul pentru radical marchează locul unei elipse

1. INTRODUCEREA, GREȘITĂ, A VIRGULEI ÎNTRE SUBIECTUL SIMPLU (CU SAU FĂRĂ DETERMINĂRI) ȘI PREDICATUL VERBAL (SIMPLU SAU COMPLEX)

- „Omul[,] avusese rețineri să candideze...”
- „Simona Halep[,] face istorie pentru România”
- „Unii[,] m-au pus la punct...”
- „Propunerile USL (...)[,] au apărut ca rezultatul...”
- „Cei care mă criticau[,] știau că fac bine...”
- „Așa că primul băiat (...)[,] a luat banii și a plecat”

„Semnul de punctuație cel mai des întrebuințat” (MTO), **virgula** „delimitează grafic unele propoziții în cadrul frazei și unele părți de propoziție în cadrul propoziției”, arătând „felul în care fraze și propoziții se despart în elementele lor constitutive, pe baza raporturilor sintactice dintre ele”. Marcând grafic „anumite pauze scurte”, virgula, „alături de alte semne de punctuație, servește la redarea grafică a ritmului vorbirii și a intonației” (IOOP).

O regulă fundamentală, în ceea ce privește virgula, este aceea că „nu se desparte prin virgulă subiectul de predicat”, subiectul putând să apară fără determinări: „**Manoila se uita** la gura ei cu admirație” (Sadoveanu) sau însoțit de determinări: „**Unii** mai poznași îmi **azvârleau** câte o glumă” (Sadoveanu), „**Câinele** care latră **nu mușcă**” (IOOP). Din păcate, practica ne arată că una dintre greșelile foarte frecvente, impardonabile desigur, din scrierile noastre o reprezintă „despărțirea prin virgulă a subiectului de predicat”. De pildă, observa Al. Graur, „într-o frază ca «**planul** nostru anual **a fost îndeplinit**», orice pauză am face în pronunțare și orice intonație am întrebuința,

nu putem pune virgulă după cuvântul al treilea, cu care se termină grupul subiectului, și înainte de «a fost», cu care se începe predicatul” (MTO). Exemplele, de mai jos, ilustrează frecvența acestui agramatism în cazul predicatului verbal:

a) subiecte fără determinări: „Constantina Kelenis[,] candidează pentru postul de președinte al Loteriei Române” (corect: „Constantina Kelenis candidează...”), „Dan Diaconescu[,] nu i-a spus nici da, nici ba...” (corect: „Dan Diaconescu nu i-a spus...”), „Unii[,] m-au pus la punct, altele m-au șarjat direct...” (corect: „Unii m-au pus la punct,...”), „Omul[,] avusese rețineri să candideze, pentru că în 32 de ani de magistratură n-a fost șef niciodată...” (corect: „Omul avusese rețineri...”), „România[,] să facă mai mult pentru statul de drept” (corect: „România să facă mai mult...”), „Simona Halep[,] face istorie pentru România” (corect: „Simona Halep face istorie...”), „Silviu Ionescu[,] a murit la Penitenciarul Rahova” (corect: „Silviu Ionescu a murit la...”), „Tăriceanu[,] a găzduit în biroul său (...) o ședință a coalitiei guvernamentale” (corect: „Tăriceanu a găzduit în...”), „Karayan[,] dădea publicului ceea ce acesta dorea, dar și primea de la ei înzecit” (corect: „Karayan dădea publicului...”).

b) subiecte cu determinări: Părinții care urmează să își înscrie copiii în clasa pregătitoare sau în clasa I[,] pot afla care sunt străzile arondate fiecărei unități școlare din București” (corect: „Părinții care urmează să își înscrie copiii (...) în clasa I pot afla care...”), „Problemele cu care vă confrunțați în familie[,] vă vor solicita toată concentrarea” (corect: „Problemele cu care vă confrunțați în familie vă vor solicita...”), „O călătorie la care nici nu mai sperați[,] s-ar putea să se concretizeze azi” (corect: „O călătorie la care nici nu mai sperați s-ar putea să se concretizeze azi”) „Cei care mă criticau[,] știau că fac bine ceea ce fac...” (corect: „Cei care mă criticau știau că...”), „Anterior, realizatoarea emisiunii[,] îl întrebese însă dacă se vede președintele României” (corect: „..., realizatoarea emisiunii îl întrebese însă...”), „Faptul că voi vă cereți salariile[,] ne încurcă” (corect: „Faptul că voi vă cereți salariile ne încurcă”), „Prezența prințului Harry aici[,] a avut efectul scontat” (corect: „Prezența prințului Harry aici a avut efectul scontat”), „Propunerile USL privind Revizuirea (sic!) Constituției[,] au apărut ca rezultatul (sic!) unei întâlniri între Crin Antonescu și Victor Ponta” (corect: „Propunerile USL privind revizuirea Constituției au apărut ca rezultat al unei întâlniri...”), „Pare că acela care a

rămas[.] a ajuns la un grad de înțelepciune îmbucurător” (corect: „... acela care a rămas a ajuns la...”), „Parlamentarii PSD care nu vor vota guvernul[.] vor fi dați afară” (corect: „Parlamentarii PSD care nu vor vota guvernul vor fi dați afară”), „Faptul că un profesor obișnuit nu a putut să cumpere șase case din meditații[.] reflectă un mod de gândire... (corect: „Faptul că (...) nu a putut să cumpere șase case din meditații reflectă un mod de gândire...), „Cineva care crede că este urmărit de poliție, că este în centrul unui complot[.] construiește un fel de roman” (corect: „Cineva care crede (...) că este în centrul unui complot construiește un fel de roman”), „Cel care nu o culege[.] nu o dorește” (corect: „Cel care nu o culege nu o dorește”).

2. INTRODUCEREA, GREȘITĂ, A VIRGULEI ÎNTRE SUBIECTUL SIMPLU (CU SAU FĂRĂ DETERMINĂRI) ȘI PREDICATUL NOMINAL (COMPLEX NONVERBAL)/ PREDICATIVA CONJUNCȚIONALĂ

- „Școala[.] e sufletul națiunii...”
- „Astăzi, dreapta[.] nu e în stare să...”
- „Iar ăla care-i cel mai belea[.] sunt eu!”
- Promovarea unui caz (...)[.] înseamnă că spun...”

Spre deosebire de predicatul verbal, exprimat „printr-un verb predicativ, o locuțiune verbală predicativă sau printr-o construcție perifrastică de viitor popular” (DTL), predicatul nominal („predicat complex cu operator copulativ”, GA², II) este cel „care ține de categoria numelui, care se adaugă la nume, care formează un nume” (DEX). Ca și în cazul predicatului verbal, **predicatul nominal nu se desparte prin virgulă de subiect (decât dacă între subiect și predicat se intercalează ceva).**

Grup predicativ complex, predicatul nominal este alcătuit din „operatorul copulativ + numele predicativ”, acesta din urmă „reprezentând un complement de tip special al verbului, poziție cerută, matricial, de clasa verbelor copulative” [a) statice: „a fi” și sinonimele lui - „a însemna”, „a veni” (pop.), „a se ține” (pop.); b) aspectual-dinamice: „a deveni” și sinonimele lui - „a ajunge”, „a

se face”, „a ieși”, „a se prinde” (pop.); c) aspectual-durative - „a rămâne”] (v. G.A.², II).

În consens cu cele afirmate la I.1., și în cazul predicatului nominal „nu se izolează prin punctuație subiectul și predicatul (sau verbul cu formă nepredicativă) la care se raportează”, „nu se despart de regent prin punctuație numele predicativ („Maria e **studentă**”, „**Ce-ai fost** nu mai poți fi”), celelalte determinări obligatorii...” (GA², II), reguli încălcate în enunțurile ce urmează: „**Premisa** de la care au pornit[,] **este aceea** că elevul român nu trebuie bulversat” (corect: „**Premisa** de la care au pornit **este aceea** că...”), „Astăzi, **dreapta**[,] **nu e în stare** să producă un lider credibil” (corect: „..., **dreapta nu e în stare** să...”), „**Școala**[,] **e sufletul** națiunii...” (corect: „**Școala e sufletul** națiunii...”), „Următorul **pas**[,] **era ruperea** de PSD și trecerea în opoziție” (corect: „Următorul **pas era ruperea** de PSD...”), „**Interesul** lui Ponta de a se pune bine cu viitorul șef de la Centru[,] **era limpede** ca apa plată” (corect: „**Interesul** [...] de a se pune bine cu viitorul șef de la Centru **era limpede**...”), „Iar **ăla** care-i cel mai belea[,] **sunt eu!**” (corect: „... **ăla** care-i cel mai belea **sunt eu!**”), „**Promovarea** unui caz în care se implică fundația[,] **înseamnă că spun** că e bună fundația” (corect: „**Promovarea** unui caz în care se implică fundația **înseamnă că spun**...”).

3. INTRODUCEREA, GREȘITĂ, A VIRGULEI ÎNTRU SUBIECTUL MULTIPLU (CU SAU FĂRĂ DETERMINĂRI) ȘI PREDICATUL VERBAL (SIMPLU SAU COMPLEX)

- „Și **Johannis**, și **PMP**[,] **au nevoie** de Băsescu”
- „Sunt sigur că nici **el**, nici **primarii**[,] **nu vor găsi** timp...”
- „... **ministrul**, **premierul**, **președintele**[,] **răspund** electoral...”
- „**Domnul** Tokes, ca și **doamna** Macovei[,] **au reprezentat**...”

Subiectul multiplu „include, în poziția de subiect, două sau mai multe componente raportate la același centru verbal (predicat sau nepredicat) și aflate în raport de coordonare copulativă sau disjunctivă”, tipul de coordonare având „consecințe asupra acordului cu verbul predicat”

(GA², II): „**Ion, Gheorghe și Maria au reușit** la examen”; „La examen **va reuși** sau **Ion, sau Gheorghe**”; „Astăzi[,] **ploaie și frig**” (Ibidem).

După cum am văzut, în primul exemplu subiectul, multiplu, nu este despărțit de predicatul său verbal; în al doilea, fiind vorba de o alternativă, nu de o asociere, predicatul este la singular, în acord cu subiectul, coordonat prin disjuncție – înaintea celei de-a doua conjuncții pereche punându-se virgulă; în al treilea exemplu, subiectul multiplu face parte dintr-un enunț nominal, în care predicatul este eliptic. Citatele următoare demonstrează că se ignoră regula potrivit căreia **se interzice separarea subiectului de predicat și a determinărilor obligatorii față de regent, dacă nu sunt intercalări**” (Ibidem):

a) **subiecte fără determinări**: „Într-un cuvânt, și **unii, și alții**[.] **au tratat** Raportul MCV ca pe un document emanând de la o Înalță Poartă...” (corect: „..., și **unii, și alții au tratat** Raportul MCV ca pe un document...”), „Și **Robert Negoită, și Marian Vanghelie**[.] **ar dori** să obțină un post de vicepreședinte la nivel național” (corect: „Și **Robert Negoită, și Marian Vanghelie ar dori** să obțină...”), „Sunt sigur că nici **el, nici primarii**[.] **nu vor găsi** timp și bani pentru vâslele visate de mine” (corect: „... nici **el, nici primarii nu vor găsi** timp și bani pentru vâslele visate de mine”), „Și **Johannis, și PMP**[.] **au nevoie** de Băsescu” (corect: „Și **Johannis, și PMP au nevoie** de Băsescu”), „Pentru astfel de decizii, **ministrul, premierul, președintele**[.] **răspund** electoral în fața istoriei” (corect: „..., **ministrul, premierul, președintele răspund** electoral...”), „√ **Victor Ponta, dar și PSD**[.] **au constatat** că PNL vrea să concretizeze...” (corect: „Nu numai **Victor Ponta, dar și PSD au constatat** că...”)

b) **subiecte cu determinări**: „..., iar **gelozia și comportamentul** lui imatur[,] o **îndepărtează** pe Consuela” (corect: „..., iar **gelozia și comportamentul** lui imatur o **îndepărtează** pe Consuela...”), „Anul trecut, √ **Grecia, dar și alte state** europene[,] **au scăzut** sumele alocate în acest sens” (corect: „..., nu numai **Grecia, dar și alte state** europene **au scăzut** sumele alocate...”), „**Ministrul Funeriu și Guvernul** (sic!) Boc[,] **n-au avut** niciodată în cap o asemenea gogomănie” (corect: „**Ministrul Funeriu și guvernul** Boc **n-au avut** (...) în cap o asemenea gogomănie”), „Oltchim este o structură greoaie, pe care **managementul** defectuos, **devalizările** repetate[,] **au transformat-o** într-o companie ineficientă” (corect: „..., pe care **managementul** defectuos, **devalizările** repetate **au transformat-o** într-o companie ineficientă”), „Dacă **un premier tânăr, un ministru** de Finanțe (sic!) tânăr[,] **găsesc** să copieze de la cap la

coadă bugetul domnului Gherghina...” (corect: „... **un premier** tânăr, **un ministru** de finanțe tânăr **găsesc** să copieze...”), „**Domnul** Tokes, ca și **doamna** Monica Macovei[,] **au reprezentat**, în ultimii 20 de ani, interesele străine îndreptate împotriva României” (corect: „**Domnul** Tokes, ca și **doamna** Monica Macovei **au reprezentat** (...) interesele străine...”), „**DNA, Înalta Curte de Casație și Justiție, unele televiziuni** de știri, unii **membri** ai societății civile[,] **au interpretat** o partitură scrisă de Structuri” (corect: „**DNA** (...), unele **televiziuni** de știri, unii **membri** ai societății civile **au interpretat**...”), „**Cetățenii** cumiți, **gospodarii** cuviincioși, **doamnele** pe care taioarele stau perfect[,] **o să pună la zid** orice ieșire din normă...” (corect: „**Cetățenii** cumiți, **gospodarii** cuviincioși, **doamnele** pe care taioarele stau perfect **o să pună la zid** orice ieșire din normă...”), „Pentru că √ **autorii** acestor rânduri, dar și **degustătorii** lor[,] **știi** secretul lui Noica...” (corect: „... nu numai **autorii** acestor rânduri, dar și **degustătorii** lor **știi** secretul lui Noica...”), „Pe plan sentimental, **curiozitatea** și **armonia** ta înnăscută[,] te **împing** către noi relații umane” (corect: „..., **curiozitatea** și **armonia** ta înnăscută te **împing** către noi relații umane...”).

4. INTRODUCEREA, GREȘITĂ, A VIRGULEI ÎNTRU SUBIECTUL MULTIPLU (CU SAU FĂRĂ DETERMINĂRI) ȘI PREDICATUL NOMINAL (COMPLEX NONVERBAL)

-
- „**Rutina, obișnuința, cotidianul**[,] **nu sunt rele!**”
 - „√ **Ungaria**, dar și **comunitatea** internațională[,] **erau pline de revoltă...**”
 - „Orice **regulă, constrângere**[,] **devine** astăzi **o povară...**”
 - „**V. Ponta și Crin Antonescu, alți fruntași** USL[,] **nu par deloc sceptici**”
 - „**Încercarea** lui Ponta, **raportarea** la MRU[,] **nu înseamnă** (...) **marcarea...**”
-

Similar celor arătate la I.2., și în cazul subiectului multiplu acesta nu se izolează, prin virgulă, de predicatul nominal (decât în situația când intervin intercalări), regulă ignorată de mulți oameni ai presei: „**Admirația, ca și dragostea**[,] **nu sunt drepturi...**” (corect: „**Admirația,**

ca și **dragostea nu sunt drepturi...**”), „**Încercarea** lui Victor Ponta, **raportarea** la Mihai Răzvan Ungureanu[,] **nu înseamnă** decât **marcarea** teritoriului...” (corect: „**Încercarea** lui Victor Ponta, **raportarea** la Mihai Răzvan Ungureanu **nu înseamnă** decât **marcarea** teritoriului...”), „**Corupția, interesele** meschine, **agresivitatea, polițele** care trebuie plătite[,] **îi sunt străine**” (corect: „**Corupția, interesele** meschine, **agresivitatea, polițele** care trebuie plătite **îi sunt străine**”), „**A contabiliza** loviturile și **a comenta** doar fazele spectaculoase[,] **ar fi o greșeală** impardonabilă” (corect: „**A contabiliza** loviturile și **a comenta** doar fazele spectaculoase **ar fi o greșeală** impardonabilă”), „**Ungaria**, dar și **comunitatea** internațională[,] **erau pline de revoltă**, în octombrie anul trecut...” (corect: „Nu numai **Ungaria**, dar și **comunitatea** internațională **erau pline de revoltă**, în octombrie...”), „**Agresivitatea și energia** pe care o (sic!) consumă[,] **sunt demne** de o cauză mult mai nobilă decât este” (corect: „**Agresivitatea și energia** pe care le consumă **sunt demne** de o cauză mult mai nobilă...”), „**Victor Ponta și Crin Antonescu**, alți **frunțași** USL[,] **nu par deloc sceptici** la pierderea capitalului electoral” (corect: „**Victor Ponta și Crin Antonescu**, alți **frunțași** USL **nu par deloc sceptici**...”), „**Vladimir Tismăneanu, Andrei Pleșu, Gabriel Liiceanu, Mircea Cărtărescu, Cristian Preda, Mircea Mihaieș, Sever Voinescu, Traian Ungureanu**[,] **sunt** doar câteva **nume** pe care le-am citat din memorie...” (corect: „**Vladimir Tismăneanu, (...), Traian Ungureanu** **sunt** doar câteva **nume**...”), „**Rutina, obișnuința, cotidianul**[,] **nu sunt rele**!” (corect: „**Rutina, (...), cotidianul** **nu sunt rele**!”), „Din 1989 până acum, toți **președinții, toți procurorii, toți politicienii**[,] **au fost obiectul** unor pamflete, atacuri la persoană, ironii...” (corect: „..., toți **președinții, (...), toți politicienii** **au fost obiectul** unor pamflete...”), „**A citi o carte, a merge** la un spectacol de teatru sau la un concert[,] **sunt egale** cu a face curat în fața blocului, a parca civilizată...” (corect: „**A citi o carte, a merge** (...) la un concert **sunt egale** cu...”), „**O stimulare și o însănătoșire** a atmosferei interne, culturale[,] **ar fi tot ce putem și trebuie să facem**” (corect: „**O stimulare și o însănătoșire** a atmosferei interne, culturale **ar fi tot ce putem**...”), „Orice **regulă, constrângere**[,] **devine** astăzi **o povară** grea pentru tine” (corect: „Orice **regulă, constrângere** **devine** astăzi **o povară** grea...”), „**Călătoria** în Africa din România, și **a face un alt cuib**[,] **înseamnă un consum** mare de energie pentru om” (corect: „Și **călătoria** în Africa din România, și **a face un alt cuib** **înseamnă un consum** mare de energie...”).